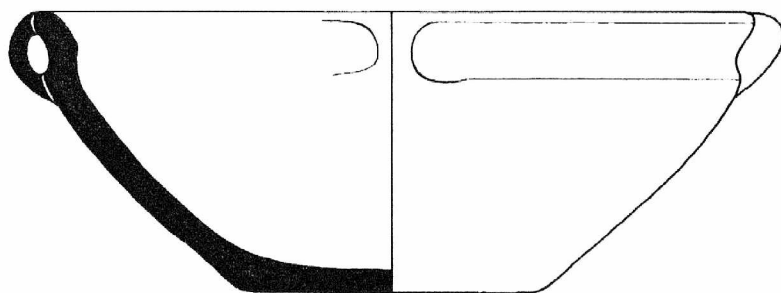

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1992

BRNO 1996

ZJIŠŤOVACÍ VÝZKUM NA HRADISKU U BUDKOVIC (okr. Brno-venkov)

PETR VITULA, Archeologický ústav AV ČR Brno

V létě 1992 byl proveden zjišťovací výzkum již v roce 1990 autorem nově objeveného hradiska na katastru obce Budkovice, při SV okraji Krumlovského lesa. Terén, budovaný permokarbonskými slepenci a výběžky Brněnského masívu, zde vytváří výraznou protáhlou ostrožnu, položenou asi 60-70 m nad pravým břehem říčky Rokytné a orientovanou ve směru SZ-JV. Její nadmořská výška se pohybuje v rozmezí 260-270 m n.m. a JV okraj ostrožny se přimyká těsně k železniční trati Brno-Znojmo. Na JZ straně ostrožnu obtéká bezejmenný potok, pramenící na vrstevnici 260 m n.m., na SV straně spadají svahy do příkré strže, kde dříve zřejmě také protékal drobný potůček. Nižší, SZ část ostrožny zhruba v polovině protíná výrazný příkop a val. Za příkopem směrem k SV plató pokračuje do úzké šíje, v níž je zaříznuta úvozová cesta, která terén porušila tak, že v současné době již nelze prokázat, ale ani vyloučit přítomnost dalšího opevnění. Za cestou se terén zvedá do prudkého svahu s převýšením více než 10 m a ten přechází stupňovitě v další výrazné plató s poměrně ostrými hranami po obvodu. To se táhne prakticky až k železničnímu náspu, za nímž terén dále stoupá do vyšších poloh. Přestože lze tušit osídlení celého tohoto komplexu, prokazatelně bylo zatím zjištěno pouze v SZ části ostrožny, a to přímo nad řekou Rokytnou. Drobný archeologický výzkum byl motivován snahou zjistit stáří osídlení a druh opevnění hradiska zčásti narušeného lesní cestou, která je zaříznuta do svahů v místech někdejšího opevnění a obtáčí ostrožnu prakticky ze všech stran.

Sonda o rozměrech 11,6 x 0,8 m, orientovaná ve směru SSV-JJZ, byla situována v SSV části ostrožny tak, aby prořala nejen vlastní plató hradiska, ale i terasu s cestou po jeho obvodu včetně hrany a vlastního svahu strže. Pod tenkou, 5 až 10 cm mocnou vrstvou lesní prstí byly zjištěny dvě barevně i strukturně odlišné pravěké kulturní vrstvy, dislokované horizontálně a překrývající se pouze těsně nad cestou v úseku dlouhém asi 140 cm. Jejich mocnost se pohybovala v rozmezí od 5 do 50 cm. V prostoru cesty byly obě kulturní vrstvy překryty další vrstvou, která signalizovala recentní zásah, vzniklý úpravou zřejmě za pomoci těžké techniky. Nicméně zbytek poměrně tenké kulturní vrstvy na podloží v prostoru cesty svědčí o tom, že terasa byla zbudována již v pravěku a tvořila nedílnou součást opevňovacího systému. Proti původnímu předpokladu nebyl na terasové úpravě zjištěn příkop. Ve spodní SSV části sondy, těsně pod hranou ostrožny, byla do podloží zahloubena kúlová jamka. Rezávě hnědé hlinito-kamenité až štěrkovité podloží tvořily silně zvětralé horniny Brněnského masívu.

Obě kulturní vrstvy poskytly poměrně značné množství materiálu, které umožňuje datovat osídlení hradiska. Jeho těžiště spadá nesporně do období halštatské horákovské kultury, a to do jejich závěrečných fází. Několik střepů, umožňujících pouze rámcové datování, dokládá prokazatelně osídlení v eneolitu, době bronzové a mladohradištním období, dosud sporný je výskyt také neolitické keramiky (MMK?).

Suchgrabung auf einem Burgwall bei Budkovice (Bez. Brno-venkov). 1992 führte man eine kleinere Suchgrabung auf dem neu entdeckten Burgwall durch, gegründet einst auf der am rechten Ufer des Flusses Rokytná emporragenden Landzunge, wo sich Spuren einer relativ mächtigen Befestigung bis heute gut erkennen lassen. Unser Suchgraben im Ausmaß von 11,6 x 0,80 m durchschnitt sowohl das Innenareal des Burgwalls, als auch den Rand der Landzunge. Man stellte fest, daß die Lage nicht auf ihrem ganzen Umfang mit einem Graben befestigt, sondern bloß durch den Höhenunterschied geschützt war, der zwischen ihr und dem - heutzutage an diesen Stellen nur mehr kaum erkennbaren - Wallkörper bestand und durch die terrassenartige Gestaltung des Geländes entstanden ist.

Im Suchgraben konnten zwei Kulturschichten unterschieden werden, in denen man hauptsächlich Funde aus der Spätphase der Horákov-Kultur verzeichnete. Außerdem gab es verlässliche Belege, daß die Lokalität auch im Äneolithikum sowie in der Bronze- und jüngeren Burgwallzeit besiedelt war, ja man kann dort auch neolithische Besiedlung nicht ausschließen.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1992

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno
Odpovědný redaktor:	Dr. Jaroslav Tejral
Redakce:	Dr. Lumír Poláček, Marie Cimflová
Překlady:	Dr. Hochmanová-Vávrová
Jazykové úpravy:	Dr. Wolfgang Ender
Kresby:	autoři příspěvků
Na titulním listě:	keramická mísa z Otnic
Tisk:	Tiskárna Gloria, Rosice u Brna
Evidenční číslo:	ÚVTEI-73332
Vydáno jako rukopis:	450 kusů